

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلیتکنیک تهران) دانشکده مهندسی برق

> پروژه کارشناسی گرایش مخابرات

ماشین های خودران-با استفاده از یادگیری تقویتی

> نگارش محمد رضیئی فیجانی

استادان راهنما دکتر وحید پوراحمدی و دکتر حمیدرضا امینداور

شهریور ۱۳۹۸

صفحه فرم ارزیابی و تصویب پایان نامه - فرم تأیید اعضاء کمیته دفاع

در این صفحه فرم دفاع یا تایید و تصویب پایان نامه موسوم به فرم کمیته دفاع- موجود در پرونده آموزشی- را قرار دهید.

نكات مهم:

- نگارش پایان نامه/رساله باید به زبان فارسی و بر اساس آخرین نسخه دستورالعمل و راهنمای تدوین پایان نامه های دانشگاه صنعتی امیرکبیر باشد.(دستورالعمل و راهنمای حاضر)
- رنگ جلد پایان نامه/رساله چاپی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا باید به ترتیب مشکی، طوسی و سفید رنگ باشد.
- چاپ و صحافی پایان نامه/رساله بصورت پشت و رو(دورو) بلامانع است و انجام آن توصیه می شود.

به نام خدا

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب **محمد رضیئی فیجانی** متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب تحت نظارت و راهنمایی اساتید دانشگاه صنعتی امیر کبیر بوده و به دستاوردهای دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است مطابق مقررات و روال متعارف ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدر ک هم سطح یا بالاتر ارائه نگردیده است.

در صورت اثبات تخلف در هر زمان، مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از درجه اعتبار ساقط بوده و دانشگاه حق پیگیری قانونی خواهد داشت.

کلیه نتایج و حقوق حاصل از این پایاننامه متعلق به دانشگاه صنعتی امیرکبیر میباشد. هرگونه استفاده از نتایج علمی و عملی، واگذاری اطلاعات به دیگران یا چاپ و تکثیر، نسخهبرداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون موافقت کتبی دانشگاه صنعتی امیرکبیر ممنوع است. نقل مطالب با ذکر ماخذ بلامانع است.

محمد رضيئي فيجاني

امضا

نوسنده پایان نامه، درصورت تایل میتواند برای سیاسکزاری پایان نامه خود را به شخص یا اشخاص و یا ارگان خاصی تقدیم ناید.

نویسنده پایاننامه می تواند مراتب امتنان خود را نسبت به استاد راهنما و استاد مشاور و یا دیگر افرادی که طی انجام پایاننامه به نحوی او را یاری و یا با او همکاری نمودهاند ابراز دارد.

محد رضیئی فیجانی شهر پور ۱۳۹۸

چکیده

در این قسمت چکیده پایان نامه نوشته می شود. چکیده باید جامع و بیان کننده خلاصهای از اقدامات انجام شده باشد. در چکیده باید از ارجاع به مرجع و ذکر روابط ریاضی، بیان تاریخچه و تعریف مسئله خودداری شود.

واژههای کلیدی:

کلیدواژه اول، ...، کلیدواژه پنجم (نوشتن سه تا پنج واژه کلیدی ضروری است)

فهرست مطالب

سفح	مهر سک میں جب	عنوان
١	ِی تقویتی با استفاده از gym	۱ یادگیر
۲	معرفی مفاهیم یادگیری تقویتی	, 1-1
۲	معرفی OpenAI gym OpenAI gym	, Y-1
۲	۱-۲-۱ مقدمه	
۲	۲-۲-۱ نصب ۲-۲-۱	
٣	، یادگیری تقویتی	۲ معرفی
۴	مقدمه	, 1-7
۴	۱-۱-۲ جایگاه یادگیری تقویتی در یادگیری ماشین	
۵	۲-۱-۲ وجه تمایز یادگیری تقویتی از دیگر الگوهای یادگیری ماشین	
۶	۲-۱-۲ عامل و محیط	
٧	۴-۱-۲ حالت	
٨	$\Delta-1-1$ مشاهده پذیری ^{1}	
١.	از های نصب و معرفی قسمت های مختلف	۳ پیشنی
۱۱	نرم <mark>اف</mark> زارهای کلی	; 1- ٣
١٢	پیشنیاز ها <i>ی</i> پایتون	, Y-W
۱۳	معرفی دقیق تر اجزای کلی	, ۳ –۳
۱۳	۲-۳-۲ معرفی نرمافزار پریاسکن۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	•
14	۲-۳-۳ فرمت های فایل های خروجی	•
۱۵	۳-۳-۳ نصب موتور متلب ^۳	•
18	معرفی دقیق تر پیشنیاز های پایتون	, ۴ -۳
18	۳-۴-۱ بستههای کمکی	,
18	۲-۴-۳ بسته ۲-۴-۳	•

صفحه

¹Observability

²PreScan

³Matlab Engine

۴	توضیح مختصری بر الگوریتم	 	 	19
	۴-۱ معرفی محیط شبیه سازی	 	 	۲۰
	۴-۲ معرفی رابط برنامهنویسی برنامه و الگوریتم			
	فنی			
۶	شبیه سازی و نتایج	 	 	۲۸
	۶–۱ راهاندازی	 	 	49
منا	نابع و مراجع	 	 	۳۱
نما	ىايە	 	 	٣٢
فهر	هرس ت اختصارات	 	 	٣٣
واژ	ژه نامه انگلیسی به فارسی	 	 	44
واژ	ژه نامه فارسی به انگلیسی	 	 	٣۶

ىفحە	ص									ر	Jl	5	_	ü	, [	•	<u>:</u>	u	w	ני	Ą	عم	)									ر	شكل
۴																																١	-۲
۶																																۲	-۲
٧						•																									•	٣	- ۲
۱۲																		ن	تو	پای	د	5	لی	اص	ڣ	ظاي	، و	دی	بن	يم	تقس	١	-٣
۱۳																																	
۱۳																																	
14																																	
۲.																									C	ازی	. س	بيه	شـ	بط	محب	١	-۴
۲١																															•	۲	-۴
۲١																																٣	_ ۴

صفحه	فهرست جداول	جدول
۱۵.	توضيحات فرمت فايل خروجي	1-4
١٧ .		۲-۳
74.	بررسی یارامتر های موجود در env_dict	1-4

فهرست نمادها

مفهوم نماد n فضای اقلیدسی با بعد $\mathbb{R}^n$ n بعدی $\mathbb{S}^n$ M بعدی-m M^m M وی هموار روی برداری هموار روی $\mathfrak{X}(M)$ (M,g) مجموعه میدانهای برداری هموار یکه روی $\mathfrak{X}^{\mathsf{I}}(M)$ M مجموعه p-فرمیهای روی خمینه $\Omega^p(M)$ اپراتور ریچی Qتانسور انحنای ریمان $\mathcal{R}$ تانسور ریچی ricمشتق لي L۲-فرم اساسی خمینه تماسی Φ التصاق لوی-چویتای ∇ لاپلاسين ناهموار Δ عملگر خودالحاق صوری القا شده از التصاق لوی-چویتای ∇^* متر ساساكي g_s التصاق لوی-چوپتای وابسته به متر ساساکی ∇ عملگر لاپلاس-بلترامی روی p-فرمها Δ فصل اول یادگیری تقویتی با استفاده از gym

- ۱-۱ معرفی مفاهیم یادگیری تقویتی
  - ۱–۲ معرفی OpenAI gym

۱-۲-۱ مقدمه

پروژه gym از قوی ترین پروژه های Open AI میباشد.

۲-۲-۱ نصب

¹https://github.com/openai

فصل دوم معرفی یادگیری تقویتی

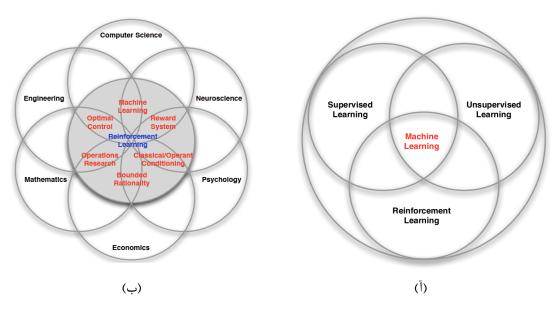
۱-۲ مقدمه

۱-۱-۲ جایگاه یادگیری تقویتی در یادگیری ماشین

بسیاری از صاحب نظران یادگیری ماشین (۱ به سه دسته تقسیم می کنند: (۱) یادگیری با ناظر (۲) یادگیری بدون ناظر آیا خوشه بندی (۳) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری بدون ناظر (۳) یادگیری بدون ناظر (۳) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری بدون ناظر (۳) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری بدون ناظر (۳) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری بدون ناظر (۱) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری بدون ناظر (۱) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری با ناظر (۵) یادگیری با ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری با ناظر (۵) یادگیری با ناظر (۵) یادگیری شبه ناظر (۵) یادگیری (۵) یادگیر (۵) یادگیری (۵) یادگیری (۵) یادگیری (۵) یادگیری (۵) یادگیری (۵)

در این میان، یادگیری تقویتی ^{7} را بعضی ها دسته چهارم میدانند و بعضی دیگر آنرا در دسته سوم قرار میدهند. بر اساس دسته بندی گروه دوم شکل ^{7} - ^{1} (آ) رسم شده است.

همچنین شکل ۲-۱(ب) کابرد یادگیری تقویتی را در علوم مختلف نشان می دهد.

شکل ۲-۱:

¹Machine Learning

²Supervised Learning

³Unsupervised Learning

⁴Clustering

⁵Semi-Supervised Learning

⁶Reinforcement Learning

۲-۱-۲ چه چیزی یادگیری تقویتی را با دیگر الگوهای یادگیری ماشین متمایز می کند؟

این سوال از آن جهت حایز اهمیت است که بیان می کند چرا ما به سراغ الگوی یادگیری تقویتی رفتهایم. پاسخ ملاحظات زیر است.

- آ) هیچ ناظر ^{V} وجود ندارد و صرفا امتیاز $^{\Lambda}$ ها وجود دارند.
- ب) فیدبک ^{9} همراه با تاخیر است وبه صورت همزمان رخ نمی دهد. $^{1\circ}$
- ج) مفهوم زمان واقعا مطرح است و یک ترتیب خاص از داده ها داریم. شکل ۲-۲ این توالی زمانی را نشان میدهد.

یادگیری تقویتی (RL^{11}) بر اساس فرضیه امتیازها ^{17} پایهگذاری میشود.

تعریف Y-Y-V (فرضیه امتیازها). همه اهداف میتوانند براساس بیشینه کردن مقدار میانگین تجمعی امتیازها توصیف کرد.

ممکن است این عبارت کمی عجیب بنظر برسد اما در بسیاری از مسایل که به صورت برد و باخت و به نوعی دو حالت مطلوب و نامطلوب دارند، می توان در ساده ترین حالت مقدار 1+ را برای برد و 1- را برای برد و باخت در نظر گرفت.

نکته Y-I-Y. در برخی منابع بجای امتیاز از مفهوم هزینه ۱۳ استفاده می کنند و هدف الگوریتم آن می شود که به سمتی حرکت کند که کمترین هزینه را داشته باشد. برای یک پارچه سازی این مفاهیم معمولا یک علامت منفی برای این دو در نظر می گیرند یعنی:

امتیاز
$$=-$$
امتیاز : $r=-c$

⁷Supervisor

⁸Reward

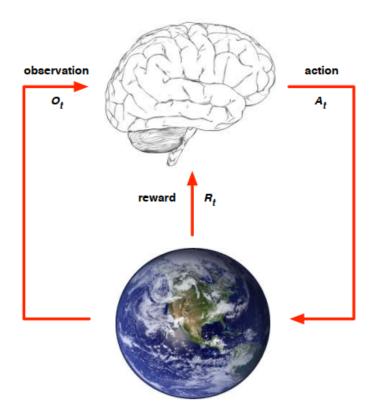
⁹Feedback

°ادر مورد علت تاخیر در ادامه توضیح داده خواهد شد.

¹¹Reinforcement Learning

¹²Reward Hypothesis

¹³Cost

شکل ۲-۲:

۲-۱-۲ عامل و محیط

این مفهوم بسیار مفهوم مهمی میباشد و بارها از آن در این پروژه یاد شده است.

در مسایل یادگیری تقویتی یک **عامل**^{۱۴} وحود دارد که در یک **محیط**^{۱۵} درحال تعامل است. محیط می تواند محیط اطراف عامل باشد و یا هرچیزی که عامل با آن در تعامل است. [۱]

این تعامل به این صورت است که عامل که در ابتدا یک حالت ^{18} اولیه دارد، یک حرکت ^{19} بر روی محیط در زمان t انجام می دهد. محیط مقدار حرکت در زمان t را دریافت می کند و سپس محیط در زمان t+1 دو اطلاعات مهم را بر می گرداند. (آ) مشاهده ^{18} (ب) امتیاز

t مقدار t مقدار است که در پایان هر مرحله t مقدار اشکل t مقدار t مقدار است که در پایان هر مرحله t

¹⁴Agent

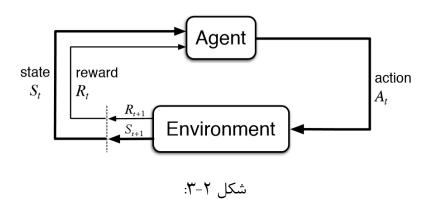
¹⁵Environment

¹⁶State

¹⁷Action

¹⁸Observation

¹⁹Step

یک واحد افزایش می یابد.

۲-۱-۲ حالت

در بخش قبل تعریف مناسبی از حالت ارایه نشد. برای این تعریف ابتدا مفهوم تاریخچه ^{۲۰} ارایه میشود و از روی آن حالت تعریف خواهد شد.

تعریف Y-Y-Y (تاریخچه). به سری شامل مشاهده، حرکت و امتیاز میباشد:

$$H_t = O_1, R_1, A_1, \dots, A_{t-1}, O_{t-1}, R_t$$

با این تعریف حالت را می توان به شکل زیر تعریف کرد.

تعریف $Y-Y-\P$. حالت اطلاعاتی است که در محاسبات برای آن که در بعد چه اتفاقی بیافتد، استفاده می شود. به عبارت دیگر حالت تابعی از تاریخچه می باشد.

$$S_t = f(H_t)$$

دو نوع حالت وجود دارد.

آ) حالت محیط ^{11} که با علامت S_t^e نشان داده می شود. اطلاعات نهان محیط را نشان می دهد و معمولاً برای عامل به طور کامل دیده نمی شود. حتی اگر برای عامل مشاهده پذیر نیز باشد، ممکن است اطلاعات کاملا بی ربطی را همراه داشته باشد.

²⁰History

²¹Environmnet State

ب) حالت عامل $^{\Upsilon\Upsilon}$ که با علامت S_t^a نشان داده می شود. که برابر است با هر اطلاعاتی که عامل برای رسیدن به حرکت بعدی با استفاده از الگوریتم های RL استفاده می کند.

بنابراین در نعریف ۲-۱-۴ مناسبتر است بجای واژه حالت از حالت عامل استفاده شود. بنابراین:

$$S_t^a = f(H_t)$$

یادداشت Y-V-. از این پس در سراسر این پایاننامه هرجا صحبت از حالت شد منظور همان حالت عامل است.

 S_t است اگر و تنها اگر: تعریف S_t یک حالت S_t مارکوف

$$\mathbb{P}\left[S_{t+1}|S_t\right] = \mathbb{P}\left[S_{t+1}|S_1, \dots, S_t\right]$$

در یک حالت مارکوف^{۲۴}، آینده از گذشته مستقل است و فقط به زمان حال وابسته است. و این به این معناست که حالت از لحاظ آماری برای توصیف آینده کافی است.

نکته $\mathbf{V-1-Y}$ حالت محیط S_t^e مارکوف است. همچنین تاریخچه نیز مارکوف است.

۱-۲ مشاهده پذیری

مشاهده پذیری کامل

عامل به طور مستقیم حالت محیط را مشاهده می کند. بنابراین در این حالت داریم:

$$O_t = S_t^a = S_t^e$$

بنابراین در این حالت عبارت های زیر با یک دیگر برابر هستند.

حالت اطلاعاتی = حالت محیط = حالت عامل

²²Agent State

²³Markov

²⁴Markov State

(MDP) میباشد. ^{70} به صورت رسمی، این فرایند یک روند تصمیم گیری مارکوف ^{70}

مشاهده پذیری جزئی

عامل بهطور غیر مستقیم محیط را مشاهده می کند.

نمونه $Y-Y-\Lambda$. یک ربات با دید دوربین نمی تواند موقعیت مطلق را اعلام کند.

نمونه Y-Y-9. یک اتومبیل با سنسور تشخیص فاصله نمی تواند اطلاعاتی مانند نوع ماشین و قیمت آن را تشخیص دهد.

۲۵ مفهومی مانند حالت مارکوف دارد. ۲۸ مفهومی مانند حالت مارکوف دارد.

²⁷Markov Decision Process

فصل سوم پیشنیاز های نصب و معرفی قسمت های مختلف

۱-۳ نرمافزارهای کلی

در این پروژه از جهت آنکه نسخه قبلی و پیشینی برای آن نبوده است، به ناچار میبایست که کد آن از صفر تا صد آن به صورت دستی نوشته شود. از اینرو، پیچیدگی های بسیار فراوان را به طور خاص در پی داشت. ابزار های زیادی نیز بنابه شرایط در آن استفاده شد که ارتباط بین آن ابزار ها و اجزا، بر این پیچیدگی پیاده سازی طرح افزوده بود.

ابزار های اصلی و کلی که در این پروژه استفاده شده بود، عبارتند از:

- نرم افزار يرى اسكن ، نسخه 8.5.0
- نرم افزار متلب ، نسخه R2017b
- زبان برنامه نویسی پایتون ، نسخه 3.6.9

بنابراین برای راه اندازی مجدد کد این پروژه لازم است که موارد بالا روی کامپیوتر شخص به صورت کامل نصب باشد.

همچنین لازم به ذکر است که برخی ابزارات دیگر نیز در این پروژه استفاده شده است که احتمالا با نصب موارد بالا دیگر نیازی به نصب آن ها به صورت جداگانه نیست. هدف این ابزار ها ایجاد اتصال بین اجزای اصلی گفته شده است. این گروه شامل موارد زیر هستند:

- سیمولینک^۲، جهت اتصال بین متلب و پری اسکن
- شبکه UDP ، جهت اتصال داده های پویا ^۴ بین پایتون و سیمولینک
- **موتور متلب** ، جهت اتصال داده های ساکن ^۵ بین پایتون و سیمولینک

در این فصل جزئیات بیشتری در مورد لزوم و دلیل استفاده از این ابزار ها بررسی میشود.

¹Matlab

²Simulink

^۳برای این منظور از ماژول socket در پایتون استفاده شده است.

⁴Dynamic Data

⁵Static Data

شکل ۲-۱: تقسیم بندی وظایف اصلی کد پایتون

۲-۳ پیشنیاز های پایتون

یادداشت $\Upsilon-\Upsilon-1$. کد پایتون در این پروژه شامل دو قسمت کلی زیر می شود. این دو دسته در شکل $\Upsilon-1$ مشخص هستند.

- ۱. دسته اول مربوط به آن بخش از پروژه است که وظیفه اصلی آن ارتباط پیدا کردن با محیط متلب و پری اسکن و ایجاد یک نوع واسط کاربری است. گرفتن و فرستادن اطلاعات مخصوص این قسمت است.
- ۲. دسته دوم با محیط و نحوه ارتباط آن کاری ندارد و تمرکز خود را برروی الگوریتم خود که در این
   جا از الگوریتم های یادگیری تقویتی استفاده شده است، قرار داده است.

دسته اول (سمت چپ تصویر ۱-۳) به پکیج های زیر احتیاج دارد:

matlab.engine ● os • time ● numpy ●

gym • pandas • socket •

اگر از آناکوندا ^{8} برای پایتون استفاده می کنید غیراز دو بسته gym و matlab.engine به صورت پیش فرض نصب شده اند در صورت عدم نصب آن ها را با استفاده از ^{V} می توان نصب کرد.

بسته gym که در این فصل به تفصیل در مورد آن بحث شده است، به راحتی با همان دستور pip نصب می شود. اما نصب matlab.engine یا همان موتور متلب متفاوت است و نمی توان آن را نیز به همان روش نصب کرد.

دسته دوم شامل بسته های زیر است:

⁶Anaconda

مثلا بسته pip install numpy را با استفاده از دستور $^{
m V}$ مثلا بسته

- gym[all] يا gym[atari]
  - tensorflow •
  - stable-baseline •

این بسته ها در لایه الگوریتم استفاده شده است.(در مورد این لایه در فصل ؟؟ بیشتر صحبت خواهد شد.) هر سهتای این بسته ها با همان دستور pip به راحتی نصب می شوند.

Υ – معرفی دقیق تر اجزای کلی T

در این قسمت میخواهیم سه نرمافزار کلی این پروژه را از نگاهی نزدیک تر بشناسیم که عبارتند از : (۱) نرمافزار پریاسکن (۲) متلب (۳) پایتون

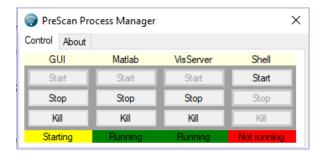
۳-۳-۱ معرفی نرمافزار پریاسکن

پس از دانلود و نصب نسخه 8.5.0 این نرمافزار چهار آیکون مانند شکل ۲-۲ به محیط دسکتاپ اضافه می کند. اصلی ترین آن ها PreScan Proccess Manager 8.5.0 نام دارد.

- PreScan GUI 8.5.0
- PreScan Process Manager 8.5.0
- PreScan Sim 8.5.0
- PreScan Viewer 8.5.0

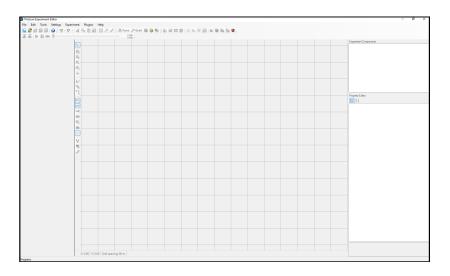
شکل ۳-۲: آیکون های اضافه شده بر روی محیط دسکتاپ پس از نصب پریاسکن

با انتخاب آن صفحه ای مانند زیر باز میشود.

شکل ۳-۳: پنل مدریت نرمافزار پریاسکن

این پنجره شامل گزینه های زیر است:

شکل ۳-۳: صفحه گرافیکی محیط پریاسکن

Matlab ● GUI ●

Shell • VisServer •

برای ایجاد یک محیط جدید باید GUI را استارت کرد. پس از مدتی صفحه ای مانند شکل ۳-۲ باز می شود.

پس از ایجاد مدل ها و ذخیره آن، فایل های pex .** و pb **.pex* ساخته می شود. ^ متلب را استارت کنید. جهت استفاده از فایل سیمولینک باید در شکل ۳-۳ متلب را استارت کنید.

نکته ۳–۳–۱. برای اجرای فایل های سیمولینک خروجی، لازم است که متلب را فقط و فقط با استفاده از نرم افزار پریاسکن و با استفاده از پنل مدیریت نرم افزار معرفی شده در شکل π – π باز شود. در صورتی که به صورت مستقیم این کار انجام شود، به مشکل منتهی می شود.

دو قسمت دیگر نیز در شکل ۳-۳ وجود دارد که نیازی به استارت کردن آن ها نیست و خودشان در صورت لزوم به صورت خودکار فراخوانی میشوند.

۳-۳-۳ فرمت های فایل های خروجی

نرمافزار پریاسکن پس از ایجاد یک محیط جدید، فایل ها و پوشه های بسیار زیادی را ایجاد میکند. اما در خارج آن پوشه ها ۳ فایل وجود دارد که پسوند آن ها pex ** و cs.slx و cs.slx ** و cs.slx میباشد.

[^]علامت ** به معنای یک اسم مشترک در آین سه فایل استفاده شده است.

علامت ** همان اسم پروژهای است که ایجاد کرده ایم. هر یک از این فایل ها به یک بلوک از شکل ؟؟ مربوط می شود.

توضيحات	فرمت فايل
این فایل مربوط به اولین بلوک شکل ؟؟ است و ارتباط مستقیم با GUI دارد. برای تغییر محیط گرافیکی باید این فایل را باز کرد.	**.pex
این فایل برخی از اطلاعات فایل pex ** را در اختیار دارد و با تغییر آن فایل این فایل نیز عوض می شود. این فایل حاوی اطلاعات استایک محیط ایجاد شده است و مهم ترین کاربرد آن در بلوک موتور متلب که در شکل ؟؟ نشان داده شده است می باشد. پایتون از طریق این فایل این اطلاعات را دریافت می کند.	**.pb
این فایل سیمولینک است که برای کار کردن با آن باید از پنل مدیریت شکل ۳-۳ استفاده کرد. این فایل پس از ایجاد از فایل pex.** مستقل می شود. این فایل خود قابلیت تغییر دارد و می توان بلوکهای آنرا در محیط سیمولینک تغییر داد و بلوک های دیگری به آن افزود. در صورتی که فایل pex.** تغییر کند، این امکان را نیز دارد که از داخل خود سیمولینک با فشردن دکمه ای این تغییرات جدید اعمال شود بدون آن که به تغییرات خود کاربر لطمه ای وارد شود. در این پروژه این فایل، تغییرات بسیاری را تجربه کرد.	**_cs.slx

جدول ۳-۱: توضیحات فرمت فایل خروجی

جدول ۳-۱ توضیحات لازم را جهت آشنایی با این خروجی ها آورده است.

همچنین در بخش ؟؟ در مورد فایل cs.slx** توضیحات دقیقتری در مورد جزییات آن گفته خواهد شد.

Υ – Υ نصب موتور متلب

برای نصب موتور متلب ابتدا نیاز است که به متلب به طور کامل در سیستم نصب باشد. پس از نصب متلب، محیط (Command prompt (admin را باز کنید و با توجه به نسخه و محل نصب متلب خود به آدرس زیر بروید.

<matlabroot>\extern\engines\python

مثلا برای Matlab R2017b که در محل پیشفرض خود نصب شده باشد این کار با استفاده از دستور زیر انجام می شود.

cd C:\Program Files\MATLAB\R2017a\extern\engines\python

در این پوشه یک فایل به نام setup.py موجود میباشد. این فایل را با استفاده از دستور python setup.py install

در همان محیط cmd اجرا کنید.

یادداشت $\Upsilon-\Upsilon-\Upsilon$. توجه داشته باشید که باید نسخه متلب و پایتون شما باید با یکدیگر سازگار باشند. برای بررسی این موضوع اگر فایل setup.py را با استفاده از یک ادیتور باز کنید، یک آرایه به نام supported_versions در آن خواهید دید. مقادیر این آرایه، نسخه هایی از پایتون را نشان می دهد که توصط نسخه متل شما پشتیبانی میشود مثلا در این مورد، با توجه به خط زیر نسخه های Υ/Υ ، Υ/Υ و Υ/Υ پایتون پشتیبانی می شود. در غیر این صورت باید نسخه سازگار متلب و یا پایتون را نصب کنید.

_supported_versions = ['2.7', '3.4', '3.5', '3.6']

* معرفی دقیق تر پیشنیاز های پایتون *

1-4-7 بستههای کمکی

این بسته ها نقش حیاتی ندارند و برای برخی از موارد استفاده شدهاند. این موارد در جدول Υ - Υ آمده است.

gym بسته ۲-۴-۳

معرفي

بسته gym که توسط OpenAI توسعه یافته است. این ابزار فوق العاده این امکان را برای محقیقین علوم کامپیوتر حرفهای و یا آماتور فراهم می کند که انواع الگوریتم های یادگیری تقویتی (RL) را بر روی کار خود تست کنند. همچنین پتانسیل این را دارد که محقیقن محیط خود را برروی این بسته توسعه دهند. هدف از ایجاد این بسته، استاندارد سازی محیط و نوعی نقطه تراز ۱۴ برای پژوهش های RL محسوب می شود. [۲]

در حقیقت می توان این بسته را در وسط شکل -1 جای داد. جایی که لایه محیط و لایه الگوریتم ^{10}

¹⁴Bechmark

¹⁵Algorithm

روش نصب	دلیل استفاده	نام بسته
pip install numpy	ایجاد ماتریس برای فضای حرکت ^۹ و فضای مشاهده ^{۱۰}	numpy
pip install time	جهت ایجاد تاخیر و سقف زمانی''	time
pip install os	برای بستن پنجره های باز شده پس از اجرا	os
pip install pandas	برای چاپ اطلاعات آماری امتیاز های بدست آمده در پایان هر اپیزود ^{۱۲}	pandas
pip install socket	برقراری ارتباط با متلب و فرستان و دریافت کردن دادههای پویا	socket
pip install tensorflow	برای لایه الگوریتم و استفاده از الگوریتمهای یادگیری تقویتی عمیق ^{۱۳}	tensorflow

جدول ۳-۲:

بهیکدیگر میرسند.

این بسته محیط هایی از پیش ساخته شده دارد. نام این بسته ها در لیست زیر آمده است. ۱۶ اکثر این محیط ها نوعی بازی هستند که عامل سعی در یادگیری آن محیط ها دارد.

LunarLanderV2 •

- Pong-v0

  CartPole-v0

  CartPole-v0

  •
- MsPacman-v0

  ◆ Pendulum-v0

  ◆
- SpaceInvaders-v0 MountainCar-v0
  - MountainCarContinuous-v0 ◆ Seaquest-v0 ◆
    - BipedalWalker-v2 •
    - erv2 Humanoid-V1 ●
  - Reacher-v2 Riverraid-v0 •
  - FrozenLake-v0 Breakout-v0 •

نصب

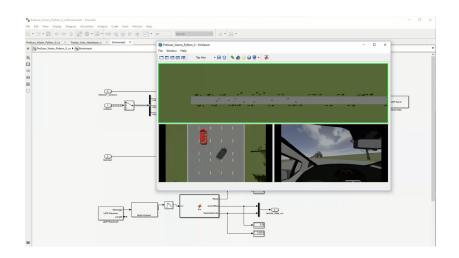
برای نصب نسخه کمینه این نرم افزار با همان روش pip به راحتی میتوان نرمافزار مورد نظر را نصب کرد. [۳] این نسخه کمینه برای لایه محیط کافی میباشد. اما اگر بخواهیم بخش الگوریتم را با استفاده از کتابخانه های دیگری مانند stable-baseline نوشت. نیازمند نسخه جامع تری از gym میباشد.

۱۶ فرار دارد. https://github.com/openai/gym/wiki/Table-of-environments قرار دارد.

یادداشت -\$-\$. پیشنهاد می شود برای نصب نسخه کامل gym و stable-baseline از لینوکس بجای و یندوز استفاده کنید. زیرا در نصب برخی بسته ها ممکن است با مشکل روبرو شوید.

برای نصب کامل این بسته از دستور [all] pip install gym[all] را استفاده کنید. ممکن است در نصب مشکل برخورید در این صورت دستور [pip install gym[atari] استفاده کنید. اگر موفق به نصب این بسته نشدید می توانید مراجل نصب آن را با استفاده از [۲] مراجعه کنید.

فصل چهارم توضیح مختصری بر الگوریتم

شکل ۴-۱: محیط شبیه سازی

در فصل ۲ در مورد مفاهیم یادگیری تقویتی بحث شد. مهمترین مفاهیم عبارتند از:

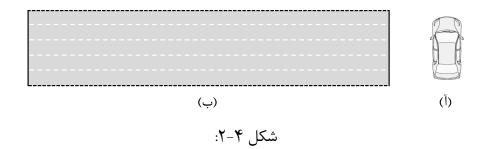
امتیاز
 محیط
 عامل
 عامل
 عامل
 عامل
 عامل

هدف در این پروژه این بود که یک ماشین خودران ا استفاده از الگوریتم های یادگیری تقویتی ساخته شود. جزییات تئوری الگوریتم و جزییات فنی پروژه به ترتیب در بخش های ۲ و ؟؟ آورده شدهاند. در این بخش به شبیه سازی و جزییات کار و تعریف پارامتر های این پروژه برداخته می شود.

۱-۴ معرفی محیط شبیه سازی

در ابتدا محیط شبیه سازی را معرفی می کنیم. جزیبات فنی این محیط در ?? و همچنین نحوه راهاندازی آن در بخش ? به بصورت کامل مورد بحث قرار گرفته است. اگر آن محیط را باز کنید محیط مانند شکل ? باز خواهد شد. این محیط دو آبجکت مهم دارد؛ (آ) ماشین(اتومبیل) (ب) جاده (شکل ? باز خواهد شد. این محیط دو آبجکت مهم دارد؛ (آ) ماشین(اتومبیل) (ب) جاده (شکل ? اندازهها و محدوده ها چیزی که اهمیت دارد اندازه ها و نحوه تعریف محدوده هاست. شکل ? اندازهها و محدوده ها را مشخص کرده است. شکل ? بشان می دهد که این محدوده ها کاملا برروی یک دیگر منطبق نیستند. دلیل اصلی این موضوع عدم اهمیت تطبیق دقیق این دو می باشد. در بخشی که پشت ماشین قرار دارد این محدوده از ? – (کمی بیشتر از اندازه عرض لاین ها) شروع می شود. زیرا نیازی نیست بیشتر از این مقدار ماشین مورد بررسی به عقب برود تا متوجه شویم اشتباه در حال رفتن است. در حقیقت این

¹Autonomous Vehicle

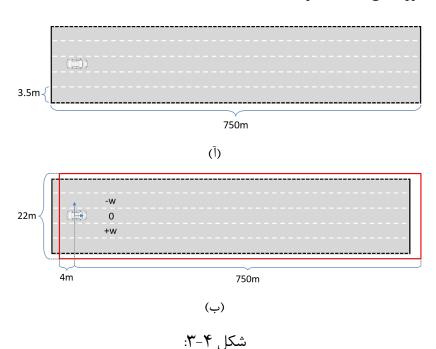

مورد کمک میکند تا تعداد مرحله ها را در هر اپیزود اشتباه کاهش یابد. بخش های کناری نیز از 11- تا 11+ محدود شدهاند (بیشتر از عرض خود جاده) تا 11+ محدود شدهاند (بیشتر از عرض خود جاده) تا 11+ مصیر اصلب برگردد.

یادداشت $^*-1-1$. ماشین در مبدا صفحه قرار دارد. از این رو اعداد منفی نسبت به همین ماشین نیز سنحیده می شوند.

۳ مقدار w+، w- و 0 که در شکل v-(ب) بر روی جاده نوشته شده است در حقیقت مرتبط با بحث فنی ماجرا میباشد اما مفهوم آن این است که عامل مورد بررسی میتواند این سه لاین را به عنوان حرکت اختیار کند. در حقیقت میتوان آنها را به عنوان اسم برای هر لاین در نظر گرفت. در مورد حرکت بیشتر صحبت خواهد شد.

یادداشت $^4-1-7$. راهاندازی این محیط کمی دردسر خواهد داشت از اینرو نیاز است پیش از راهاندازی بخش $^4-1$ به طور دقیق مطالعه شود.

۲-۴ معرفی رابط برنامهنویسی برنامه و الگوریتم

در این پروژه دو الگوریتم DQN^2 و DQN^2 بهتر از سایر الگوریتم ها عمل کردند اما در نهایت با توجه به آزمایشها و ملاحظاتی که انجام شد، الگورینم DQN از لحاظ سرعت همگرایی بهتر از الگوریتم DQN پاسخ داد. بنابراین صرفا برروی این الگوریتم بحث خواهد شد.

```
import gym, gym_prescan
  from stable_baselines.common.vec_env import DummyVecEnv
4 from stable_baselines.deepq.policies import MlpPolicy
  from stable_baselines import DQN
  save_load = "deepq_prescan"
  env_dict = {
                'prescan-without-matlabengine-v0',
      'verbose': True,
     'host': '172.21.217.140',
      # 'delay': 1,
     'nget':
                 150
14 }
env = gym.make(**env_dict)
env = DummyVecEnv([lambda: env])
model = DQN(MlpPolicy, env, verbose=1, gamma=0.8,
      prioritized_replay=True)
print('Model created!')
20 try:
      model.learn(total_timesteps=50000)
22 except:
      print('Error!')
 model.save(save_load)
```

این کد بخش آموزش * را نشان میدهد. بخش تست ^{0} در تمامی الگوریتم ها مشابه یک دیگر است و از جایی که مدل تعریف می شود (در اینجا خط $^{(1)}$) شروع خواهد شد.

²Deep Q-Learning

³Synchronous Actor Critics

⁴Train

⁵Test

بخش تست در تمامی الگوریتم ها کد زیر است.

stable- از روی چند خط آغازین کد DQN میتوان دریافت که این کد با استفاده از DQN از روی چند خط آغازین کد است.

بخش مهم بعدی متغیری از جنس دیکشنری به نام env_dict است. این متغیر برای ساختن متغیر برای ساختن متغیر و بخش مهم بعدی متغیری از جنس دیکشنری به نام env = gym.make(**env_dict) آن در env = gym.make(**env_dict) آمده است.

همانطور که در جدول ۱-۴ توضیح دادهشدهاست؛ دو متغیر nget و delay هر دو از جنس تاخیر می دهد. میباشند. محل تاخیر در تابع step میباشد. کد زیر محل تاخیر را نشان میدهد.

```
def step(self, action):
    self.send(action)
    # ------ BEGIN -----

if self.delay > 0 :
    sleep(self.delay)

for _ in range(self.nget):
    self.render_()
    if self.done:
        break
    # ------ END ------

cobservation = self._next_observation()
    reward = self.calc_reward()
    done = self.done

info = {'Collision':self.collision
    ,'Position':self.agent['data']['Position']}
```

این کد که در حقیقت هسته اصلی ^۷ تابع step میباشد. در بین محدوده مشخص شده، تاخیر صورت

عمتغیر env در حقیقت نقش محیط را در الگوریتم دارد.

این کد از آن جهت که کاملا با تابع اصلی برابر نمی باشد، واژه "هسته اصلی" برای آن در نظر گرفته شده است. تفاوت

توضيحات	متغير
در این پروژه این متغیر دو حالت بیشتر ندارد که هردو از جنس رشته هستند. اگر این کد با استفاده از موتور متلب استفاده شود، 'prescan-vo' خواهد بود و اگر از موتور متلب استفاده نشده باشد مقدار آن 'prescan-without-matlabengine-vo' خواهد بود. این متغیر مقدار پیشفرض ندارد.	id
این متغیر که از جنس بولین میباشد، در صورتی که یک باشد اطلاعات جامعی را در هر مرحله را چاپ میکند. علاوه برآن اطلاعات آماری امتیازهای بدستآمده در پایان هر اپیزود را نیز چاپ میکند. بهطور کلی اجازه گزارش دادن و ندادن اطلاعات درونی الگوریتم توسط این متغیر کنترل میشود.	verbose
این متغیر برای اتصال شبکه بین دو کامپیوتر به کار میرود و در حقیقت IP کامپیوتری است. مقدار پیشفرض این متغیر 'localhost' میباشد.	host
همان طور که مشخص است این متغیر مقدار تاخیر را مشخص میکنم و مورد کاربرد آن لحظه ای است که action در تابع step فرستاده شده است و پس از گذشت مقداری تاخیر برحسب ثانیه سعی در دریافت اطلاعاتی مانند مشاهده بعدی و محاسبه امتیاز و داریم. مقدار پیش فرض این متغیر نیز صفر است.	delay
این متغیر نیز به نوعی متفاوت تاخیر را شکل می دهد. این متغیر از نوع عدد صحیح می باشد و هنگامی که مقدار آن ۱۵۰ است یعنی محل تاخیر، ۱۵۰ بار دادهها را دریافت می کند و مقدار آنها را می خواند. در حالت عادی تا پایان ۱۵۰ اُمین دریافت هیچ کاری نمی کند مگر این که مقدار done برابر یک شود؛ در این صورت حلقه را متوقف کرده و باقی عملیات را انجام می دهد. مقدار پیش فرض این متغیر یک می باشد.	nget
این متغیر مربوط به تنظیمات موتور متلب میباشد و به صورت عادی نیازی به تغییر مقدار پیشفرض آن نیست.	experimant_name
این پارامتر درصورتی قابل اجراست که کد پایتون و نرمافزار پریاسکن هردو بر روی یک کامپیوتر باشند و وظیفه آن این است که محیط گرافیکی را پس از اجرا شدن کد میبندد و مقدار پیش فرض آن صفر میباشد.	close_window

جدول ۴-۱: بررسی پارامتر های موجود در env_dict

می گیرد. همان طور که مشخص است این تاخیر بین فرستادن حرکت و محاسبه پارامترهایی مانند امتیاز و مشاهده (حالت) می باشد.

یادداشت ۴-۲-۱. علت اصلی وجود تاخیر، مهلت دادن به عامل برای انجام حرکت است.

دو متغیر nget و nget هردو وظیفه ایجاد تاخیر دارند که نحوه ایجاد این تاخیر با یکدیگر کاملا متفاوت است. همچنین این امکان نیز وجود دارد به صورت ترکیبی نیز این تاخیر را ایجاد کرد. هر کدام از این روشها مزایا و معایب خاص خود را دارند.

مزیت مهم استفاده از mget این است که به صورت مداوم در حال دریافت اطلاعات از محیط شبیه سازی است. بنابراین در صورت رخ دادن اتفاق خاصی مانند تصادف کردن و یا از مسیر خارج شدن می تواند آنرا به موقع تشخیص دهد و تصمیمات لازم را انجام دهد. در صورتی که در زمانی که تاخیر ناشی از delay است، عملا در آن مدت ارتباط با محیط شبیه سازی قطع شده است و ممکن است رخ دادن موارد گفته شده یا بسیار دیر متوجه شود و یا اصلا متوجه نشود.

بهطور مثال درصورتی که دو ماشین با یکدیگر تصادف داشته باشند؛ اگر این رخداد سریعا تشخیص داده نشود، در این صورت احتمال دارد این دو ماشین از روی یک دیگر عبور کنند! و پس از عبور کردن این اطلاعات دریافت شود و برخوردی تشخیص داده نشود. از آنجا که برخورد بیشترین میزان تاثیر در امتیاز دارد؛ بنابراین، این اتفاق تاثیرات خیلی مخربی میتواند بر الگوریتم بگذارد.

. . . .

آن با کد اصلی برخی عملیات است که مرتبط با چاپ شدن اصلاعات در حال اجرا میباشد که به مقدار verbose مرتبط میشود.

فصل پنجم فنی

سلام

فصل ششم شبیه سازی و نتایج در فصلهای گذشته در خصوص ابزار هایی که در این پروژه استفاده شدهاند، صحبت شد و توضیح مفصلی بر چیستی آن ابزار ها و ضرورت استفاده از آنها داده شد. اما سوالات بیجوابی نیز ماند که در این فصل به آن ها خواهیم پرداخت.

یکی از آن سوالات نحوه راهاندازی کد پروژه میباشد و سوال دیگر نتیجه حاصل از شبیه سازی نهایی چگونه است میباشد.

۹-۱ راهاندازی

این کد در گیت هاب در دو مخزن اموجود میباشد. ابتدا پیشنیاز های لازم را که در بخش ۳ توضیح داده شدند، را نصب کنید. پیشنهاد میشود که تمامی نسخههای لازم توضیح داده شده در بخش ۳ را در سیستمعامل لینوکس استفاده کنید.

اگر به توصیه استفاده از لینوکس عمل نکرده باشید، می توانید با استفاده شبکه که کد در اختیار تان قرار می دهد کد را روی دو کامپیوتر ران کنید به طوری که در یک کامپیوتر ویندوز و نرم افزار های گفته شده نصب باشد و روی دیگری لینوکس و پایتون و پیشنیاز های پایتون که در بخش ۲-۴ بررسی شدند نصب باشد.

یادداشت 8-1-1. بهتراست این دو کامپیوتر در یک شبکه داخلی به یک دیگر متصل شده باشند.

حال وارد کامپیوتری شوید که ویندوز بر روی آن نصب است. این کامپیوتر قرار است نقش محیط را برای ما ایجاد کند.

یادداشت 8-1-7. کد های پایتون صرفا بر روی کامپیوتری که لینوکس دارد اجرا کنید.

که دستور زیر را در ترمینال ^{7} خود وارد کنید.

- git clone https://github.com/MohammadRaziei/gym-Prescan.git
- pip install -e gym-Prescan

خط دوم این کد، اختیاری میباشد و صرفا کار را ساده میکند. همچنین میتوان آن را به صورت زیر نیز نوشت:

pip install git+https://github.com/MohammadRaziei/gym-Prescan

¹Repository

²Terminal

سپس وارد مسیر زیر شوید.

gym-Prescan/gym_prescan/envs/PreScan

سپس با استفاده از آیکون (آپ کلیک کنید. در این صورت برروی نوار Toolbar این آیکون نیز ظاهر می شود. باز می شود. باز می شود. باز می شود. باز می شود. اچرای فایل startup.m برای هنگامی که از کد پایتون بر روی همان سیستم استفاده نمی کنید، اختیاری است.

فایل سیمولینک را باز کرده و ....

پس حال در سیستم لینکوس خود میتوانید بسته زیر را دانلود کنید.

- git clone https://github.com/MohammadRaziei/gym-Prescan-minimal.git
- 2 cd gym-Prescan-minimal

در این پوشه تعدادی از الگوریتم های معروفی که در حوزه یادگیری تقویتی عمیق نوشته شده است، قرار دارد. در بین این الگوریتم ها دو الگوریتم DQN و DQN نسبت به بقیه بهتر جواب داده اند. این الگوریتم ها در بخش ? و در [[ ] توضیح کامل داده شدهاند.

۳ این آیکون پس از نصب نرمافزار پریاسکن بر روی دستکتاپ تشکیل میشود.

منابع و مراجع

- [1] D. Silver, "UCL course on RL." http://www0.cs.ucl.ac.uk/staff/d.silver/web/Teaching.html, 2015.
- [2] G. Hayes, "How to install openai gym in a windows environment." https://medium.com/p/338969e24d30, 2018.
- [3] G. Brockman, V. Cheung, L. Pettersson, J. Schneider, J. Schulman, J. Tang, and W. Zaremba, "Openai gym," 2016.
- [4] R. S. Sutton and A. G. Barto, *Reinforcement Learning: An Introduction*. The MIT Press, second ed., 2018.
- [5] A. Hill, A. Raffin, M. Ernestus, A. Gleave, A. Kanervisto, R. Traore, P. Dhariwal, C. Hesse, O. Klimov, A. Nichol, M. Plappert, A. Radford, J. Schulman, S. Sidor, and Y. Wu, "Stable baselines." https://github.com/hill-a/stable-baselines, 2018.

نمایه

مخزن، ۲۷	حرکت، ۸۶ ۲۱
امتیاز، ۷۵، ۲۰، ۲۲	عامل، ۹۶، ۱۷، ۲۰، ۲۱
فرضیه امتیازها، ۵	حالت عامل، ۸، ۲۰
یادگیری تقویتی، ۶۴، ۱۶، ۲۲، ۲۲	الگوريتم، ۱۶، ۱۷
یادگیری شبه ناظر، ۴	ماشین خودران، ۲۰
حالت، ۸۶، ۲۲	نقطه تراز، ۱۶
مرحله، ۶، ۲۱	خوشه بندی، ۴
ناظر، ۵	هزینه، ۵
یادگیری با ناظر، ۴	یادگیری تقویتی عمیق، ۱۷، ۲۸
ترمینال، ۲۷	محیط، ۶، ۷، ۹، ۹۲، ۱۷، ۰۲، ۲۷
تست، ۲۲، ۲۳	حالت محیط، ۷، ۸، ۲۰
آموزش، ۲۲	اپیزود، ۲۱
یادگیری بدون ناظر، ۴	فیدبک، ۵
	تاریخچه، ۷، ۸
	حالت اطلاعاتی، ۹
	ماركوف، ٨
	حالت مار کوف، ۸، ۹
	متلب، ۱۷
	یادگیری ماشین، ۴
	مشاهده، ۶، ۷
	مشاهده پذیری، ۸، ۲۰
	پریاسکن، ۲۸

فهرست اختصارات

A	
A2C	Synchronous Actor Critics
D	
DQN	Deep Q-Learning
R	
RL	

واژهنامه انگلیسی به فارسی

E	A
Environment	Action حرکت Action Space فضای حرکت Agent عامل Agent State حالت عامل Algorithm الگوریتم Anaconda نرمافزار آناکوندا Autonomous Vehicle ماشین خودران
H History	B Bechmarkنقطه تراز
I Information State حالت اطلاعاتی	C Clustering
M	D
یادگیری ماشین Markov مارکوف	یادگیری تقویتی عمیق

Т	نرمافزار متلب Matlab
ترمینال Terminal	موتور متلب Matlab Engine
سقف زمانی Timeout	
	О
U	مشاهدهپذیری Observability
یادگیری بدون ناظر Unsupervised Learning	مشاهده Observation
	فضای مشاهده Observation Space
	P
	مشاهدهپذیری جرئی . Partial observability
	نرمافزار پریاسکن PreScan
	R
	یادگیری تقویتی . Reinforcement Learning
	مخزن (گیتهاب) Repository
	امتياز
	فرضیه امتیازها Reward Hypothesis
	S
	یادگیری شبه ناظر Semi-Supervised
	Learning
	سیمولینک Simulink
	حالت
	مرحلهStep
	یادگیری با ناظر Supervised Learning
	Supervisor id:

واژهنامه فارسی به انگلیسی

خ	1
خوشه بندی	اپيزود Episode
	الگوريتم Algorithm
	امتياز
ు	
دادههای پویا Dynamic Data	
	ب
	Feedback
س	
سقف زمانی	
سیمولینک Simulink	ت
., .	تاریخچه History
	ترمینال Terminal
ع	
عامل	
	7
	حالت
ف	حالت اطلاعاتی Information State
Reward Hypothesis افرضيه امتيازها	حالت عامل Agent State
فضای حرکت Action Space	حالت مار کوف Markov State
فضای مشاهده Observation Space	حالت محيط Environmnet State
	حرکتAction
م	
مار کوف	

Machine Learning ماشین	Autonomous Vehicle
	ن Supervisor ناظر نرمافزار آناکوندا PreScan نرمافزار پریاسکن Matlab نرمافزار متلب Bechmark
	ه د د د د د د د د د د د د د د د د د د د
	Supervised Learning یادگیری با ناظر یادگیری بدون ناظر Unsupervised Learning یادگیری بدون ناظر Reinforcement Learning یادگیری تقویتی عمیق